

Mor Le Carré,
el mestre dels
espies. P. 41

Edita: Prensa Ibérica
Director: ALBERT SÁEZ

el Periódico

Preu: 1,50 €

DILLUNS
14 de desembre del 2020

EDICIÓ CATALÀ

CAT

Edició digital:
ELPERIODICO.CAT

LES DONACIONS DE L'EMPRESARI ALLEN SANGINÉS-KRAUSE, SOTA LUPA

La fiscalia investiga a Londres i Mèxic el rei Joan Carles I

Envia comissions rogatòries per aclarir el patrimoni aforat per l'emèrit

TEMA DEL DIA | P. 2 A 5

Reuters / DPA

Última oportunitat per salvar el Brexit

La UE i el Regne Unit seguiran buscant un divorci consensuat i se saltaran així, una vegada més, el límit de termini marcat per arribar a un acord

PANORAMA | P. 6 I 7

Alemanya tanca fins al 10 de gener escoles i comerços no essencials

PANORAMA | P. 8

Ignacio Aguado

Vicepresident de la Comunitat de Madrid

“És fals que l'efecte capital sigui clau”

PANORAMA | P. 13

DIÀLEG SOCIAL

El Govern reprèn la negociació per revisar el salari mínim

PANORAMA | P. 14

GERIÀTRICS

Tremp: “Els nostres avis no mereixien morir així”

PERSONES | P. 34 I 35

Editorial

L'equilibri de la mobilitat

La Tribuna

Cimera del clima, res a celebrar

Andreu Escrivà

PARTICIPACIÓ | P. 19 A 27

SALUT | La segona onada del coronavirus

Familiars de tres dels difunts de la residència de Tremp temen que els seus pares morissin desatesos. Després de patir la postguerra, aquests homes i dones havien treballat perquè els seus fills poguessin estudiar. Avui, la culpa envaeix moltes famílies: «No els havíem d'haver tancat allà», diuen entre plors.

«Els nostres avis no mereixien morir així»

ELISENDA COLELL
Barcelona

Poc abans de la pandèmia, l'Evaristo, als seus 90 anys, continuava anant a pescar i caçar a les muntanyes pirinenques amb els amics. L'Antonio era el taxista del Pallars, conegut a la comarca sencera sempre dins del vehicle. I la Teresa, mestressa de casa, era l'àvia incansable que va permetre la conciliació dels seus fills. En dues setmanes, tots ells han mort al geriàtric de Tremp (Pallars Jussà) després d'un brot descontrolat de coronavirus que de moment s'ha emportat 49 persones, més d'un terç ja dels avis que hi resideixen. Els seus familiars els recorden a EL PERIÓDICO i sospiten que no només van morir en soledat: també ho van fer desatesos.

Després de jubilar-se, a l'Evaristo li encantava pujar a la muntanya amb els amics per caçar o pescar. L'última vegada que ho va fer es va inventar que havia punxat la roda del tot terreny perquè d'altres carreguessin amb el senglar que havia capturat. La seva família, que prefereix parlar

des de l'anonimat, el defineix com un home valent, molt lliure i una mica «trasto». Mai va voler ingressar al geriàtric de Tremp. Ho va fer de mala gana, després de trencar-se el fèmur a la tardor i per les recomanacions mèdiques que li indicaven que s'havia d'internar allà per recuperar la mobilitat. Tres setmanes després,

La Covid-19 ja ha matat un terç dels avis d'aquest centre del Pallars Jussà

quan la seva família el va tornar a veure, ja era mort.

El 19 de novembre, l'Evaristo va resultar infectat pel brot de coronavirus a la residència Sant Hospital de Tremp. La informació escassejava, fins al punt que la primera trucada que van rebre els

familiars va ser 10 dies després i per donar-los el condol. Aquella mateixa nit van entrar al geriàtric per veure'l. «Allò semblava una pel·lícula de Berlanga. Dues àvies amb Alzheimer rondant per la planta, una cuidadora cridant que no podia més i la funerària movent morts d'un costat a l'altre», expliquen.

L'Evaristo estava en una habitació, tapat per dues mantes, amb la boca i els ulls oberts i els punys tancats. La mateixa família va haver de col·locar-li la bossa que embolica les persones mortes per coronavirus. «La sensació era que el van tractar com un gos, com una burilla, i que feia moltes hores que havia mort», lamenta el seu entorn. Per a ells és impossible treure's aquesta imatge del cap. Tot i que prefereixen recordar-lo a la muntanya, amb els walkies posats i la canya a la mà. El que més l'enorgullia era que la botiga de mobles que va aconseguir aixecar és de les poques que segueixen dretes en aquesta zona del Pirineu,

Família de Teresa Avellán

A dalt, la Teresa i l'Antonio en imatges del seu àlbum familiar. A baix, en l'època que van ser ingressats.

La Fundació Jaume Fiella defensa la seva gestió: «No hi va haver descontrol ni falta de registres». Salut treballa per controlar un altre brot en una residència de Sant Joan de les Abadesses.

El geriàtric de Tremp ja suma 49 morts i 126 positius de Covid

EL PERIÓDICO
Barcelona

La residència per a la tercera edat Fiella de Tremp, afectada des de fa setmanes per un brot de coronavirus, acumulava ahir 85 in-

terns i 41 treballadors positius i 49 morts per Covid-19, tres en les últimes 24 hores, segons les dades de la Conselleria de Salut.

El nombre de residents morts per coronavirus al centre Fiella, que està sent investigat per la fiscalia, ha continuat creixent

en els últims dies. 13 dels 85 positius van ser derivats a l'Hospital de Tremp. Entre els treballadors de la residència s'han detectat 41 casos positius, segons aquestes fonts.

La previsió és que el nombre de casos segueixi augmentant

però que la corba s'estabilitzi d'aquí uns dies i que el brot estigui controlat aviat.

Per part seva, la Fundació Jaume Fiella ha defensat la seva gestió de la residència de Tremp (Lleida). En un comunicat, afirma que la direcció i el personal

1.213
contagiats

Catalunya va notificar ahir 1.213 nous contagis de coronavirus, segons la Conselleria de Salut. Des de l'inici de la pandèmia s'han contagiat 326.181 persones.

Família d'Antonio Bernadó

després que el seu fill i la seva neta optessin per defensar el negoci familiar abans que marxar a Lleida o Barcelona com tants d'altres.

Allaurar les terres

Antonio Bernadó va néixer l'any 1932 a Sopeira (Osca). Amb prou feines va poder anar a l'escola. Des de petit es va dedicar a llaurar les poques terres que tenia la seva família. «Eran vuit germans, i les terres no donaven per a tothom», explica el seu fill Toni Bernadó. Amb vint-i-pocs

Antonio Bernadó va ser dels primers a infectar-se. «Ens temem que va morir desatès»

«No el recordo cap dia sense treballar. Ell només volia donar-nos un futur millor», diu el fill

anys va provar sort a Tremp.

En molt poc temps es va posar al volant d'un taxi que trencava amb la comunicació de la zona. «Era sorprenent, el coneixia tot el poble», afegeix el fill. «No recordo ni un sol dia en què no treballés. És que ni un dia festiu. El meu pare només volia donar-nos un futur millor», recorda el seu fill. Ho va aconseguir. Els seus tres fills van acabar estudiant a la universitat.

Ja feia sis anys que a l'Antonio li havien diagnosticat Alzheimer. Els fills ho van detectar amb petites badades, com deixar-se les claus o oblidar on era el seu cotxe. Va estar dos anys vivint a casa del seu fill,

però el 2016 els tres germans van decidir ingressar-lo a la residència de Tremp. «La malaltia anava molt ràpid, amb prou feines reconeixia ningú...», explica el fill. Malgrat tot, la família podia veure'l molt sovint, i sabien que estava molt ben tractat. Fins que va esclatar el brot de coronavirus.

L'Antonio va ser dels primers a infectar-se. Els dies van passar sense gairebé informació. «Una setmana després vam saber que li van posar oxigen, però ens deien que no el veien per morir-se», afegeix el fill. L'endemà, el 30 de novembre, una de les germanes va entrar a la residència per veure el pare. Quan va posar el peu, ja a la recepció, li van donar el condol. Al certificat de defunció consta que l'Antonio va morir a les 11, una hora després de la visita de la filla. «No vull posar en dubte la professionalitat dels treballadors, però ens temem que el nostre pare va morir sol a l'habitació, desatès, i que va passar diverses hores mort fins que algú va entrar i ho va descobrir», lamenta el fill. «El que ens fa més mal és que el deixessin morir així, no s'ho mereixia», afegeix.

D'origens humils

A Núria Marín, en canvi, la consumeixen els dubtes i la culpa. «No hauríem d'haver-la portat a la residència», es repeteix una vegada i una altra entre plors. La seva mare, Teresa Avellán, va néixer el 1929 a Vilaller (Alta Ribagorça). La seva sort va canviar quan va conèixer el seu marit a Pont de Suert, un aragonès que, com tants, va decidir emprendre una nova vida en terres catalanes. «Sempre vam ser una família molt humil i treballadora», explica la seva filla. Els pares amb prou feines havien pogut estudiar. Ell va treballar en l'empresa hidroelèctrica i en les siderúrgiques

de les quals depenien per construir els pantans de la zona. Ella es quedava a casa cuidant-se dels tres fills que va tenir el matrimoni. Després es va convertir en una àvia encomiable. «Sense ella no hauríem pogut criar els nostres fills», assenyala la Núria.

Feia ja vuit anys que una hidrocefàlia s'havia emportat l'autonomia de la Teresa. Durant tot aquell temps va viure a casa de la Núria. A finals d'octubre, una caiguda li va trencar dues costelles i li va provocar un ictus que li va parilitzar mig

Teresa Avellán va entrar al geriàtric de Tremp set dies abans que esclatés el brot

«Vull pensar que no va patir. Però si s'hagués quedat a casa, seria viva», lamenta una filla

cos. Els metges van recomanar que ingressés a la residència de Tremp. Va entrar una setmana abans que aparegués el brot.

La Teresa va contraure el coronavirus una vegada la Generalitat ja havia pres el control del geriàtric. La Núria va poder entrar en el centre el dia 30 de novembre i va constatar com la falta de personal era evident. «La vàiem en videotrucades i cada dia se la veia més dèbil», explica la filla. El dia 5 de desembre els sanitaris del centre van començar a injectar-li morfina. El 7 va morir. «Vull pensar que no va patir, però si s'hagués quedat a casa encara seria viva». ■

41
morts

A més, Salut va notificar 41 defuncions i, des de març, han mort 16.374 persones. La velocitat de transmissió (Rt) va baixar ahir a 0,91, però va pujar el risc de rebrot als 202,52 punts.

338
malalts en uci

També van augmentar els pacients en ucis: ahir n'hi havia 338, cinc més que dissabte. En total, hi havia 1.442 pacients de Covid en hospitals: 54 més que en el balanç anterior.

del centre van seguir els protocols a partir del moment que es va detectar el primer positiu, tot i que «malgrat les mesures, el nombre de contagis va ser molt elevat». La fundació assegura que en la gestió del brot no hi va haver «descontrol ni falta de registres».

Més brots

Paral·lelament, Salut també està treballant per controlar un brot de coronavirus en una residència de gent gran de Sant Joan de les Abadesses (Ripollès), on dissabte s'havien detectat quatre treballadors i 10 interns positius, tots amb símptomes lleus excepte un, que va morir.

La previsió de Salut és que la corba s'estabilitzi i el brot es controli ben aviat

Bombers de la Generalitat desinfecta la residència Mare Janer de Cervera

El primer positiu a la residència es va detectar el 3 de desembre i va obligar a extreure les mesures de precaució i confinar en una habitació aïllada la persona afectada, mentre que a la resta se'ls va restringir la mobilitat.

Arran del primer positiu, es van fer proves a tots els usuaris del centre i la xifra ha anat ascendent fins a arribar a dissabte la desena d'interns.

Així mateix, Bombers de la Generalitat va participar ahir al matí en les tasques de desinfecció de la residència per a la tercera edat Mare Janer de Cervera (Segarra), afectada per un brot de coronavirus que divendres arribava als nou positius. ■